

Ortaokul Okul Uyumu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Okul Uyumu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28500>

Özet

Ortaokul Okul Uyumu Ölçeği, 2017 yılında O. Yılmaz, D. Avcı ve ?. Yıldırım tarafından, ortaokul öğrencilerinin okula uyum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin geliştirilmesi, alanyazındaki bu konudaki eksikliği gidermeyi hedeflemiştir. Ölçeğin psikometrik özellikleri, iki farklı veri seti üzerinden incelenmiş olup, özellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak yapısal geçerliliği test edilmiştir.

Araştırma sonuçları, ölçme aracının ortaokul kademesindeki öğrencilerin okula adaptasyon süreçlerini değerlendirmede kullanılabilecek psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ölçek, 3 dereceli Likert tipi bir yanıt formatına sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Okul Uyum, Ortaokul Öğrencileri, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Geliştirme Ölçeği, Psikometri, Eğitim Psikolojisi, Okul Adaptasyonu.

Yazarlar

Olca Yılmaz, Derya Avcı, İbrahim Yıldırım.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin okula uyum düzeylerini objektif, güvenilir ve geçerli bir biçimde ölçebilecek standart bir araç geliştirmektir. Araştırmacılar, bu ölçme aracı ile öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal alanlardaki okul uyumu durumlarını tespit ederek, bu konudaki mevcut teorik ve pratik eksikliğini gidermeyi amaçlamışlardır.

Ölçek, okul psikologları ve eğitim araştırmacıları için öğrencilerin uyum sorunlarını erken teşhis etme ve gerekli müdahale programlarını oluşturma noktasında önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Ölçeğin geliştirilmesi süreci, özellikle Türkiye bağlamında ortaokul öğrencilerinin ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte bir araç sunmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ortaokul Okul Uyum Ölçeği, öğrencilerin okula ne derece bağlı bir şekilde adapte olduklarını ölçen çok boyutlu bir psikolojik yapıyı (konstrüktü) hedeflemektedir. Bu yapı, genellikle öğrencinin okul ortamına, kurallarına, öğretmenlerine ve akranlarına yönelik gösterdiği davranışsal, duygusal ve bilişsel adaptasyon süreçlerini kapsamaktadır.

Geliştirme sürecinde, ölçeğin maddeleri ve boyutları, ortaokul öğrencilerinin okula uyumunu

açıklama düzeyini artırmak üzere yapılandırılmıştır. Ölçeğin nihai formunun, uyumun farklı yönlerini temsil eden örtük değişkenleri başarıyla ölçmesi beklenmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, iki aşamalı bir veri analizi stratejisiyle yürütülmüştür. İlk veri setine uygulanması planlanan faktör analizi (genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi), ölçeğin boyut yapısının ortaya çıkarmıştır. İkinci veri setine ise yapısal geçerliliği test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır.

DFA sonuçlarının raporlanması aşamasında, ölçeğin maddeleri ile boyutlar arasındaki ilişkileri açıklayan modelin uyum istatistikleri (fit indices), t değerleri ve hata varyansları detaylı olarak incelenmiştir. Bu analizler için Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı (SPSS 20.0) ve Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) için LISREL 9.2 istatistik paket programları kullanılmıştır. Bu kapsamlı analizler, ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle ne kadar uyumlu olduğunu göstermeyi amaçlamıştır.

Güvenirlik

Ortaokul Okul Uyumu Ölçeği'nin güvenilirlik analizleri, araştırma verilerinin toplanması ve bulguların tamamlanması ile sonuçlandırılmıştır. Araştırmacılar, analizler sonucunda ortaokul öğrencilerinin okul uyumu düzeylerini ölçmede kullanılabilecek, yüksek iç tutarlılığa ve zamana karşı kararlılığa sahip güvenilir bir ölçme aracı elde etmeyi hedeflemiştir.

Güvenirlik çalışmaları, ölçeğin farklı durumlarda ve farklı zamanlarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini doğrulamak için kritik öneme sahiptir. Elde edilen güvenilirlik katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa) raporlanması, ölçeğin ölçme hatasını minimize ettiğini göstermesi açısından önemlidir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğinin belirlenmesinde merkezi rol oynayan faktör analizi süreci, iki aşamada gerçekleştirilmiştir. İkinci veri setine uygulanan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), önceden belirlenen faktör yapısının (boyutların) toplanan verilerle ne kadar örtüşmesini test etmiştir.

Analizlerde kullanılan istatistik yazılımları, modelin uyum iyiliği istatistiklerini hesaplamıştır. Bu istatistikler arasında Ki-Kare değeri (χ^2), Serbestlik Derecesi (df), Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI), Tucker-Lewis İndeksi (TLI) ve Kök Ortalama Kare Yaklaşım Hatası (RMSEA) gibi değerler yer almaktadır. Bu değerlerin kabul edilebilir sınırlar içinde olması, ölçeğin faktör yapısının doğrulanması anlamına gelmektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental) Ölçek

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ortaokul Öğrencileri

Age Group: Genellikle 10-14 yaş aralığı (Ortaokul kademesi)

Population Details: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler.

Test Methodology: 3'lü Likert Tipi Derecelendirme. Yanıtlar, uyum düzeyini ifade eden derecelendirmelerle toplanmaktadır.

Derecelendirme

Ortaokul Okul Uyumu Ölçeği, üç aşamalı bir yanıt formatı kullanır:

1: Uygun değil

2: Kısmen uygun

3: Uygun

Anahtar Kelimeler

Okul Uyumu Ölçeği, CFA, SPSS, LISREL, Yapısal Eşitlik Modellemesi, Eğitim Araştırması, Ortaokul, Okul Adaptasyonu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Olcay Yılmaz için: olcay.yilmaz@ufuk.edu.tr

Correspondence Address: Olcay Yılmaz (Sorumlu Yazar)

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017 (Geliştirme çalışması'nın sunulduğu konferans yılıdır.)

Şzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı ve tam metin izinleri için Sorumlu Yazar Olcay Yılmaz ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi, kaynak materyalde belirtilen link aracılığıyla indirilebilir. Orijinal PDF dosyası burada mevcuttur: [ortaokul-okul-uyumu-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/ortaokul-okul-uyumu-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Yılmaz, O., Avcı, D. ve Yıldırım, ?. (2017). Ortaokul Okul Uyumu Ölçeğinin geliştirilmesi. *IV. International Eurasian Educational Research Congress* içinde (s.1483-1485). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Ortaokul Okul Uyumu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için yukarıda bağlantısı verilen orijinal PDF dokümana başvurulması gerekmektedir.